

AZ EMBER ERKÖLCSISÉGE

Emberi életünk alapja erkölcsiségünk.

ERKÖLCS: az emberiség iskolája.

Azoknak a normáknak, szabályoknak az összessége, amelyeket emberi életünk során követni kell.

Az erkölcs mozgásteret az életvitel, a gyakorlati tevékenység, mely erkölcsös csak akkor lehet, ha emberséges.

Az erkölcsös élet mintái előttünk állnak, s példái követésre ösztönöznek minket.

Alapfogalmak:

Erkölcös: olyan cselekedet, amely önmagukban vagy járulékosan megnyilvánul, hol tartunk az emberi értékek megvalósulásának útján.

Erkölcösség: valamely társadalmi csoporthoz erkölcs

Erkölciség (moralitás): valamely egyén erkölcs

Az ember saját tapasztalata, tudása alapján alakította ki saját norma- és szabályrendszerét.

Két sarokpont: – jó
 – rossz.

Ha rosszul döntünk, akkor szenvedést okozhatunk másoknak vagy magunknak.

A szenvedés az élet velejárója, ez lehet fizikai fájdalom, de lehet lelki fájdalom is.

(– Melyiket nehezebb elviselni?)

DE! A szenvedésre valamennyien felkészülünk, s nem rettegünk tőle, úrrá tudunk rajta lenni. Pl. betegség, bánat, halál.

Az erkölcsi lét két fogalom párral azonosítható:

ERÉNY

„erkölcsi jó”

- pozitív beállítódás
- készség a jóra

Legfontosabbak:

Szeretet (alaperény),
bölcesség, okosság, bátorság, lelki erő,
mértékletesség (sarkalatos erények)

⇔

BŰN

„erkölcsi rossz”

- negatív beállítódás

A rossz gyakorlása által a bűn is jellemvonássá válhat.

Pl. oktalanság, igazságtalanság, mértéktelenség, gyűlölet

A bűn minél tudatosabb, szándékosabb, elbírálása annál súlyosabb.

BŰN elkövetése ⇒ BŰNHŐDÉS

- lelkiismeret-furdalás
- szégyen más által stb.

Emberi életünkhöz hozzátartozik a bűn elkövetése:

KÁIN és ÁBEL története – Biblia Teremtés könyve 4. fejezet

Értelmezés.

Milyen bűnököt követ el Káin? Mi lett a büntetés?

Melyek a bűn legfőbb jellemzői?
Erkölcsei szokások változásai (térben és időben)

Kain és Ábel

¹Az ember megismerte feleségét, Évát, ez fogant, megszülte Kaint, és így szólt: "Isten segítségével embert hoztam a világra." ²Aztán újra szült: Ábelt, a testvérét. Ábel juhásztor lett, Kain pedig földműves. ³Bizonyos idő elteltével történt, hogy Kain a föld terméséből áldozatot mutatott be az Úrnak. ⁴Ábel is áldozatot mutatott be, nyája zsenge bárányaiból, azok zsírjából. Az Úr kegyesen tekintett Ábelre és áldozatára, ⁵Kainra és áldozatára azonban nem tekintett. Ezért Kain nagyon haragos lett és lehorgasztotta fejét. ⁶Az Úr szólt Kainhoz: "Miért vagy haragos és miért horgasztod le a fejed? Ha helyesen teszel, miért nem emeled fel a fejed?" ⁷De ha nem cselekszel helyesen, nem bűn van-e az ajtó előtt, mint leselkedő állat, amely hatalmába akar keríteni, s amelyen uralkodnod kell? ⁸Kain közben így szólt testvérehez, Ábelhez: "Menjünk a mezőre!" Amikor pedig a mezőn voltak, Kain rátámadt testvére, Ábelre, és agyonütötte. ⁹Ekkor az Úr megkérdezte Kaint: "Hol van a testvéred, Ábel?" Ő így válaszolt: "Nem tudom; talán őrzője vagyok testvéremnek?" ¹⁰Erre ő ezt mondta: "Mit tettél? Testvéred vére felkiált hozzám a földről. ¹¹Ezért átkozott leszel, bujdosni fogsz a földön, amely megnyitotta száját, hogy beigya kezedből testvéredvérét. ¹²Ha műveled a földet, nem ad neked termést. Hontalan és bujdosó leszel a földön." ¹³Kain így szólt az Úrhoz: "Túl nagy a büntetésem ahhoz, hogy el tudjam viselni. ¹⁴Lám, ma elűztél a föld színéről és el kell rejtőznöm előled, hontalan és bujdosó leszek a földön, s bárki, aki rátalál, megölhet." ¹⁵Az Úr azt válaszolta: Semmi esetre. Aki Kaint megöli, annak hétszeresen kell lakolnia. Az Úr jelet tett Kainra, hogy senki, aki találkozik vele, meg ne ölje. ¹⁶Kain azonban elbujdosott az Úr színe elől, és Nod földjén, Édentől keletre telepedett le.